Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0824U000772

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-02-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича №296 від 22 серпня 2023 року

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ніжнік Людмила Іванівна
2. Liudmyla I. Nizhnik

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія

Дата захисту: 29-05-2023

Спеціальність за освітою: Мова та література (англійська)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 76.051.023 (ID 1296)

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16, 16.01

Тема дисертації:

1. Вербалізація концепту СУМНІВ у англомовному художньому дискурсі.

2. Verbalization of concept DOUBT in English-language artistic discourse.

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено вивченню вербалізації концепту СУМНІВ в сучасному англомовному художньому дискурсі з позицій комплексного підходу, що дав змогу дослідити поняттєву, образну та ціннісну складові концепту СУМНІВ, розглянувши його концептуальні та категоріальні властивості, фреймову будову, образи-схеми та реалізацію концепту в дискурсі. Концепт СУМНІВ досліджено у сучасному англомовному художньому дискурсі з когнітивно-комунікативних позицій дослідження; розкрито інтенсіонал та імплікаціонал значення ядерних номінантів концепту СУМНІВ та визначено низку номінантів цього концепту; створено фреймову структуру концепту СУМНІВ та виокремлено діапазон концептуальних метафор для нього; проаналізовано епістемічні слова, як лексичні одиниці для вираження концепту СУМНІВ та здійснено їх поділ на епістемічні слова високої сили модальності (ЕСВСМ), епістемічні слова середньої

сили модальності (ЕСССМ) та епістемічні слова низької сили модальності (ЕСНСМ); проаналізовано мовленнєві акти для вираження концепту СУМНІВ; здійснено типологію комунікативних ситуацій сумніву; схарактеризовано комунікативні стратегії й тактики актуалізації досліджуваного концепту в сучасному англомовному художньому дискурсі в комунікативних ситуаціях сумніву. У першому розділі «Теоретичні засади дослідження концепту СУМНІВ» визначено місце лінгвоконцепту в когнітивній лінгвістиці. СУМНІВ визначається, як емоційний концепт, складне структурно-смислове, ментальне, вербалізоване утворення, яке включає в себе поняття, образ та цінність, функціонально заміщає людині в процесі рефлексії та комунікації предмети світу, та є культурно зумовленим для певного історичного етапу розвитку суспільства. У другому розділі «Методи та етапи дослідження» представлено основні підходи до вивчення концепту СУМНІВ. У дисертаційному дослідженні використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, що включають дефініційний й компонентний аналіз, концептуальний аналіз в інтерпретації Й. А. Стерніна і З. Д. Попової, прагматичний аналіз для опису вживання слів та словосполучень з метою досягнення прагматичного ефекту, дискурсивний аналіз для встановлення соціального контексту комунікативної ситуації сумніву, метод скалярної градації для розміщення епістемічних слів на шкалі впевненості, процедуру кількісних підрахунків, статистичну формулу ваги компонента значення. У роботі розглянуто поняття шкали впевненості, яка допомагає скаляризувати епістемічні слова різної сили модальності та виокремити ті з них, що є вербалізаторами концепту СУМНІВ. У третьому розділі «Лінгвокогнітивні ознаки концепту СУМНІВ у сучасному англомовному художньому дискурсі» досліджено понятєвий та образний компоненти концепту СУМНІВ. Було розглянуто 118 епістемічних слів з їх заперечними формами для визначення їх семного складу та для того, щоб групувати їх на епістемічні слова високої, середньої та слабкої сили модальності. Образно-ціннісний аспект концепту представлено 53 концептуальними метафорами, серед яких орієнтаційні, онтологічні, структурні та художні, що утворюються шляхом розширення, нарощування чи поєднання конвенційних метафор. Концептуалізація СУМНІВУ через когнітивну метонімію складає 20 різновидів. Розділ 4 «Реалізація концепту СУМНІВ в англомовному художньому дискурсі» фокусується на ціннісно-прагматичному аспекті концепту СУМНІВ для англійської лінгвокультури. Концепт СУМНІВ реалізується через констативи (55%), квестиви (24%), експресиви (11%), комісиви (6%), директиви (4%). Аналіз тем 400 фрагментів художнього дискурсу із 36 творів виявив 10 тем для комунікативної ситуації сумніву. Концепт СУМНІВ стосується фактичної невпевненості, що виступає глобальною стратегією у стратегічному мовленні. Локальними стратегіями виступають стратегії кооперації (57%) та конфронтації (43%). Перший вид стратегій поділяється на мовні стратегії забезпечення стабільно-гармонійного спілкування (8%) (тактики пошуку згоди, виправдання), презентації інформації (29%) (тактики констатації, припущення, прогнозування) та формування емоційного настрою (20%) (тактики створення напруги, індукції емпатії, емоційної самоекспресії). Другий вид стратегій проявляється у мовних стратегіях дискредитації (19%) (тактики докору, критики, недовіри, самодискредитації), порушення стабільно-гармонійного спілкування (18%) (тактики незгоди, насмішки, ухилення, зміни теми) та маніпулювання (5%) (тактики психологічного тиску та нав'язування суб'єктивної думки).

2. The dissertation is dedicated to the study of the verbalization of the DOUBT concept in modern English-language artistic discourse from the standpoint of a comprehensive approach, which made it possible to explore the conceptual, figurative and value components of the DOUBT concept, considering its conceptual and categorical properties, frame structure, image-schemes, and the implementation of the concept in discourse. The DOUBT concept is investigated in the modern English-language artistic discourse from the cognitive and communicative positions of research; the intentional and implicational meanings of the nuclear nominees of the DOUBT concept are revealed and a number of nominees of this concept are defined; the frame structure of the DOUBT concept was created and the range of conceptual metaphors for it was identified; analyzed epistemic words as lexical units for expressing the DOUBT concept and divided them into epistemic words of high modality strength (EWHMS), epistemic words of medium modality strength (EWMMS) and epistemic words of low modality strength (EWLMS); speech acts for expressing the DOUBT concept were analyzed; a typology of communicative situations of doubt was carried out; communicative strategies and tactics of actualization of the researched

concept in modern English-language artistic discourse in communicative situations of doubt are characterized. In the first chapter "Theoretical foundations of the DOUBT concept research" the place of the language concept in cognitive linguistics is determined. DOUBT is defined as an emotional concept, a complex structural-semantic, mental, verbalized formation, which includes a concept, an image and a value, functionally replaces objects of the world for a person in the process of reflection and communication, and is culturally determined for a certain historical stage of the development of society. The second chapter "Methods and stages of research" presents the main approaches to the study of the DOUBT concept. The dissertation study uses general scientific and special research methods, including definitional and component analysis, conceptual analysis in the interpretation of Y. A. Sternin and Z. D. Popova, pragmatic analysis to describe the use of words and phrases to achieve a pragmatic effect, discursive analysis for establishing the social context of the communicative situation of doubt, the scalar gradation method for placing epistemic words on the confidence scale, the procedure for quantitative calculations, the statistical formula for the weight of the meaning component. The paper examines the concept of a confidence scale, which helps to scalarize epistemic words of different strength of modality and to single out those of them that are verbalizers of the DOUBT concept. In the third chapter "Linguocognitive features of the DOUBT concept in modern English-language artistic discourse" the conceptual and figurative components of the DOUBT concept are investigated. 118 epistemic words with their negative forms were examined to determine their seed composition and to group them into epistemic words of high, medium, and weak modality strength. The image-value aspect of the concept is represented by 53 conceptual metaphors, including orientational, ontological, structural, and artistic metaphors, which are formed by expanding, building up, or combining conventional metaphors. Conceptualization of DOUBT through cognitive metonymy consists of 20 varieties. Chapter 4 "Implementation of the DOUBT concept in English-language artistic discourse" focuses on the value-pragmatic aspect of the DOUBT concept for English linguistic culture. The DOUBT concept is realized through constatives (55%), questives (24%), expressives (11%), commissives (6%), directives (4%). Theme analysis of 400 fragments of artistic discourse from 36 works revealed 10 themes for the communicative situation of doubt. The DOUBT concept refers to actual uncertainty, which acts as a global strategy in strategic communication. The local strategies are the strategies of cooperation (57%) and confrontation (43%). The first type of strategies is divided into language strategies for ensuring stable and harmonious communication (8%) (tactics of seeking agreement, justification), presentation of information (29%) (tactics of ascertaining, supposing, forecasting) and forming an emotional mood (20%) (tactics of creating tension , induction of empathy, emotional self-expression). The second type of strategies is manifested in language strategies of discrediting (19%) (tactics of reproach, criticism, distrust, self-discrediting), disruption of stable and harmonious communication (18%) (tactics of disagreement, ridicule, evasion, changing the topic) and manipulation (5%) (tactics of psychological pressure and imposition of subjective opinion).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Ніжнік Л. І. Концептуальна метафора для опису концепту СУМНІВ. Закарпатські філологічні студії. 2022. № 25. Том 2. С. 12–17. DOI : 10.32782/tps2663-4880/2022.25.2.2 URL : http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/25/part_2/2.pdf

- Ніжнік Л. І. Епістемічні слова та комунікативні стратегії кооперації. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія». Острог : Вид-во НаУОА, 2022. Вип. 13 (81). С. 49–53. DOI : 10.25264/2519-2558-2022-13(81)-49-53 URL : https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/3486
- Ніжнік Л. І. Епістемічність слів на позначення впевненості / невпевненості. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія». Острог : Вид-во НаУОА, 2022. Вип. 15 (83). С. 25–29. DOI : 10.25264/2519-2558-2022-15(83)-25-29 URL : https://eprints.oa.edu.ua/8723/1/NZ_FIlologiia_Vyp_13%2881%29.pdf
- Ніжнік Л. Вербалізація концепту DOUBT засобами епістемічної модальності. Науковий вісник Чернівецького університету: зб. наук. праць. Серія : Германська філологія. Чернівці : Рута, 2021. Вип. 831-832. С. 240–252. URL : https://journals.chnu.edu.ua/index.php/gp/article/view/207
- Ніжнік Л. Епістемічна модальність для вираження сумніву. Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук. праць. Германська філологія. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. Вип. 823. С. 179–184. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvchnugf_2020_823_35
- Ніжнік Л. І. Мовні засоби вияву комунікативних інтенцій персонажа у художньому творі. Наукові записки Національного університету «Острозька Академія». Серія : Філологічна. Острог : Вид-во НаУОА, 2014. Вип. 44. С. 207–210. URL : https://lingvj.oa.edu.ua/nz_vyp_44 URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2014_44_63
- Ніжнік Л. І. Комунікативні інтенції персонажа в британській художній літературі. Нова Філологія. Вип. 60. Запоріжжя, 2014. С. 125–128. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Novfil_2014_60_26
- Byalyk V. D., Nizhnik L. I. Epistemic Words on the Confidence Scale. Academic Journal of Modern Philology. Wroclaw, 2022. Vol. 15. P. 107–115. DOI : 10.34616/ajmp.2022.15.8 URL : https://ajmp.uwr.edu.pl/2022/10/06/vol-15-2022/ URL : https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000918096700008
- Nizhnik L., Galaidin A. Modal verbs to express confidence/ uncertainty. PNAP. Scientific Journal of Polonia University Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej. CZESTOCHOWA, 2020. 40. No. 3. P. 49–59. DOI : 10.23856/4007 URL : http://pnap.ap.edu.pl/index.php/pnap/article/view/525
- Ніжнік Л. І. Мовні засоби номінації емоції сумніву. Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики. Чернівці : Родовід, 2019. Вип. 1 (17). С. 165–174.
- Харитон Л. Репрезентація «сумнів у собі» у фреймі сумніву. Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики. Чернівці : Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича, 2011. Вип. 3. С. 169–175. URL:http://www.chnu.edu.ua/res/chnu.edu.ua/period_vudannia/web13/pdf/2011_3/Liudmyla_Kharyton.pdf http://www.chnu.edu.ua/res//chnu.edu.ua/period_vudannia/web13/v_2011_3.html
- Ніжнік Л. І. Епістемічна впевненість / невпевненість в мовленнєвих актах. Молодіжна наука заради миру та розвитку : зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (9-11 листопада 2022 року, м. Чернівці). Чернівці : Чернівец. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича, 2022. С. 155–158.
- Ніжнік Л. І. Мовні засоби вираження емоції сумніву в сучасній англійській літературі. Лінгвістика XXI століття : здобутки та перспективи : ІІ Міжнародна науково-практична конференція. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика». Херсон : ХДУ, 2019. № 36. С. 64–68.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0121U110644

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бялик Василь Дмитрович

2. Vasyl D. Bialyk

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабелюк Оксана Андріївна

2. Oksana A. Babelyuk

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Код за ЄДРПОУ: 08571340

Місцезнаходження: вул. Клепарівська, буд. 35, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бистров Яків Володимирович

2. Yakiv V. Bystrov

Кваліфікація: к.філол.н., професор, 10.02.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осовська Ірина Миколаївна
2. Iryna M. Osovska

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заслонкіна Анна Володимирівна
2. Anna V. Zaslonkina

Кваліфікація: к. філол. н., доцент, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Шабат-Савка Світлана Тарасівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Шабат-Савка Світлана Тарасівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Ніжнік Людмила Іванівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна